

Rhestr wirio Coronafeirws (Covid-19) ar gyfer Busnesau

Mae Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Cyfyngiadau) (Cymru) 2020 yn ei gwneud yn ofynnol i fusnesau penodol gau. Gosodir cyfyngiadau hefyd ar fusnesau y caniateir iddynt aros ar agor. Mae'n bwysig i ni i gyd ddilyn canllawiau'r Llywodraeth er mwyn cyfyngu lledaeniad y coronafeirws. Lle mae gweithleoedd ar agor, mae angen cymryd camau rhagofal i leihau risgiau i'r gweithwyr ac i'r cyhoedd hefyd. Bydd y rhestr wirio hon yn gymorth i chi roi mesurau ar waith yn eich gweithle i gadw gweithwyr a chwsmeriaid yn ddiogel.

Os nad ydych yn medru cyflwyno mesurau i reoli risg y Coronafeirws, bydd angen i chi ystyried cau eich busnes.

Diogelwch gweithwyr	Wedi ei wneud?
Dylai busnesau a gweithleoedd annog eu gweithwyr i weithio gartref. Pan fo'n ofynnol i staff fod yn eu gwaith, mae angen cadw at ganllawiau ymbellhau cymdeithasol o 2 fetr. Rhaid i chi asesu'r camau sydd angen eu cymryd i leihau'r risg o drosglwyddo haint rhwng staff ac unrhyw gwsmeriaid a all fod ar y safle. Rhaid i chi roi'r camau hyn ar waith.	
Er mwyn amddiffyn eich staff, dylech atgoffa cydweithwyr bob dydd i beidio â dod i'r gwaith ond os ydynt yn iach ac nad oes neb yn eu cartref yn ynysu ei hun.	
Nodwch y gweithwyr sydd mewn mwy o berygl o salwch difrifol oddi wrth y Coronafeirws (COVID-19). Mae'r grŵp hwn yn cynnwys y rhai sydd: • yn 70 oed neu'n hŷn (heb ystyried cyflyrau meddygol). • o dan 70 oed â chyflwr iechyd sylfaenol (h.y. unrhyw un sydd wedi cael cyfarwyddyd i gael pigiad fflw fel oedolyn bob blwyddyn am resymau meddygol).	

Bydd angen i'r unigolion hyn fod yn arbennig o gaeth wrth ddilyn mesurau ymbellhau cymdeithasol.	
Caiff unigolion penodol sydd mewn perygl difrifol eu 'cysgodi' a byddant wedi derbyn llythyr meddygol yn eu hysbysu i ynysu eu hunain. Mae'n bwysig bod y gweithwyr hyn yn aros gartref.	
Ceisiwch gynnal timau gwaith pwrpasol (carfanu) a chadw nifer yr aelodau mor fychan ag sydd modd.	
Darparwch orsafoedd golchi dwylo gyda sebon, dŵr a dull hylan o sychu dwylo - anogwch y staff i'w defnyddio. Mae pob aelod o staff i olchi ei ddwylo'n rheolaidd gan ddefnyddio dŵr a sebon am 20 eiliad o leiaf, yn enwedig ar ôl chwythu trwyn, tisian neu besychu, cyn/ar ôl defnyddio offer a rennir a chyn bwyta. Lle nad oes cyfleusterau ar gael i olchi dwylo, dylid defnyddio'r diheintydd dwylo (gyda chynnwys alcohol o 60% o leiaf). Dylai gweithwyr orchuddio unrhyw beswch neu disian â hances bapur, yna cael gwared ar yr hances mewn bin a golchi eu dwylo ar unwaith. Ni ddylai unrhyw un sydd â pheswch parhaus fod yn y gwaith.	
Cyfathrebwch â staff yn rheolaidd i'w hatgoffa i ddilyn y cyngor i ymbellhau'n gymdeithasol a golchi eu dwylo yn rheolaidd.	
Lle bo'n bosibl, defnyddiwch ddulliau digidol ac o bell i drosglwyddo deunyddiau yn hytrach na fformat papur, fel defnyddio e-ffurflenni, e-byst ac e-fancio.	
Dyrannwch fannau gwaith i weithwyr sydd o leiaf 2 fetr ar wahân, gellir marcio'r rhain â thâp. Gellid ad-drefnu offer a gosodiadau i ddarparu ar gyfer ymbellhau cymdeithasol.	
Lle nad yw'n bosibl aros 2 fetr ar wahân, dylai staff weithio ochr yn ochr neu'n wynebu i ffwrdd oddi wrth ei gilydd, yn hytrach nag wyneb yn wyneb.	
Cynyddwch yr awyru o fewn y safle drwy ddulliau mecanyddol neu naturiol, e.e. drwy agor drysau a ffenestri.	
Glanhewch a diheintiwch yn amlach. Rhowch sylw i offer a rennir ac arwynebau lle mae dwylo'n cyffwrdd, gan gynnwys arwynebau gwaith, byrddau, cadeiriau, switshis, handlenni drysau, platiau gwrthio ar ddrysau, toiledau, peiriannau tywelion dwylo, tapiau ac yn y blaen.	
Diogelwch y cyhoedd	

Cyflwynwch archebu dros y ffôn, e-bost a'r rhynggrwyd i gyfyngu ar fynediad y cyhoedd i'r safle.	
Darparwch wasanaeth dosbarthu i'r cyhoedd i gyfyngu ar fynediad i'r safle.	
Os cynigir gwasanaeth clicio a chasglu, darparwch amser casglu dynodedig.	
Arddangoswch arwydd/poster wrth y fynedfa i atgoffa cwsmeriaid i beidio â dod i mewn i'r safle os oes ganddynt symptomau.	
Darparwch ddiheintydd sy'n cynnwys 60% o leiaf o alcohol i'r cwsmeriaid/staff lanhau handlen y fasged/troli a diheintio dwylo.	
Lle mae'r cyhoedd yn cael mynediad i'r safle, cyflwynwch fesurau rheoli i weithredu'r cyfyngiad pellter cymdeithasol o 2 fetr • Cyfyngwch nifer y bobl sydd yn y siop a rheolwch fynediad fel nad yw'r safle'n mynd yn orlawn. • Cadwch reolaeth ar y ciw y tu allan i siopau a safleoedd hanfodol eraill fel bod y rheol 2 fetr yn cael ei chadw gan y rhai sy'n aros yn y ciw – rhaid peidio â chaniatáu i gwsmeriaid ymgasglu na loetran. • Defnyddiwch arwyddion a marciau llawr i gyfeirio pobl o amgylch y safle a chadw pellter o 2 fetr. • Gwnewch system 'un ffordd', drwy gau eiliau a defnyddio arwyddion i gyfeirio cwsmeriaid i symud yn yr un cyfeiriad yn ddi-dor. • Caewch y safle os yw'n mynd yn rhy brysur. • Efallai y bydd angen i staff weithredu fel stiwardiaid i gynghori cwsmeriaid ynghylch pellhau cymdeithasol.	
Ni ddylai cwsmeriaid sefyll yn uniongyrchol o flaen gweithredwr y til. Mae'r opsiynau i reoli risg yn cynnwys: Darparu rhwystr 'sgrin tisian' i ddiogelu cwsmeriaid a gweithredwr y til. Fel arall, trefnwch ran waharddedig o amgylch y til, a hysbysiad 'Sefwch y tu ôl i'r llinell wrth gael eich gweini, os gwelwch yn dda' i'r cwsmeriaid.	
Anogir defnyddio taliadau digyswllt. Rhowch arwydd wrth y til 'Defnyddiwch daliad digyswllt os ydych yn gallu gwneud hynny'.	
Glanhewch a diheintiwch y mannau y mae cwsmeriaid yn eu cyffwrdd yn aml, gan gynnwys dyfeisiadau talu mewn llaw, padiau bysellfyrddau wrth y man talu, handlenni oergell/rhewgell, canllawiau grisiau a grisiau'n esgyn, twll yn y wal ar y safle ac yn y blaen.	

Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar y gwefannau canlynol

Busnesau ar agor yn ystod y Coronafeirws <https://www.pembrokeshire.gov.uk/food-safety-and-standards/businesses-open-during-coronavirus>

Diogelwch bwyd ar gyfer danfon bwyd (FSA) <https://www.food.gov.uk/business-guidance/food-safety-for-food-delivery>

Diogelwch bwyd ar gyfer coginio cymunedol a banciau bwyd (FSA)
<https://www.food.gov.uk/safety-hygiene/food-safety-for-community-cooking-and-food-banks>

Canllawiau i fusnesau bwyd ar y Coronafeirws (COVID-19) (Gov.UK)
<https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-guidance-for-food-businesses/guidance-for-food-businesses-on-coronavirus-covid-19>

Golchi dwylo <https://www.nhs.uk/live-well/healthy-body/best-way-to-wash-your-hands/>

Hunanyngysu <https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-stay-at-home-guidance>

Ymbellhau cymdeithasol <https://www.gov.uk/government/publications/full-guidance-on-staying-at-home-and-away-from-others> Mae'n cynnwys dogfen pdf i'w lawrlwytho.

Amddiffyn <https://www.gov.uk/government/publications/guidance-on-shielding-and-protecting-extremely-vulnerable-persons-from-covid-19>

Canllawiau i Ferched Beichiog <https://www.rcog.org.uk/en/guidelines-research-services/guidelines/coronavirus-pregnancy/covid-19-virus-infection-and-pregnancy/>

Cwestiynau a ofynnir yn aml am y Coronafeirws:
<https://www.gov.uk/government/publications/coronavirus-outbreak-faqs-what-you-can-and-cant-do/coronavirus-outbreak-faqs-what-you-can-and-cant-do>

Canllawiau i gyflogwyr a busnesau
<https://www.gov.uk/government/publications/guidance-to-employers-and-businesses-about-covid-19/guidance-for-employers-and-businesses-on-coronavirus-covid-19>

Canllawiau i weithwyr <https://www.gov.uk/government/publications/guidance-to-employers-and-businesses-about-covid-19/covid-19-guidance-for-employees>

Canllawiau ar ddarparu bwyd a chludfwyd <https://www.cieh.org/policy/coronavirus-covid-19/resources/>

Cysylltwch â Chyngor Sir Penfro drwy foodsafety@pembrokeshire.gov.uk os oes arnoch angen cyngor ychwanegol.